

სიღნაღის მუნიციპალიტეტში სოფლების ბოდბისა და ბოდბისხევის დამაკავშირებელი
გზის რეაბილიტაცია

გარემოსა და სოციალური ზემოქმედების და
გარემოს დაცვის მართვის გეგმა

მსოფლიო ბანკი
რეგიონული და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის განვითარების მეორე პროექტი
(SRMIDP)

თბილისი, საქართველო

სექტემბერი, 2014

გარემოსდაცვითი სკრინინგი

ქვე პროექტის ფარგლებში განსაზღვრულია მოხდეს სიღნაღის მუნიციპალიტეტში გზის რეაბილიტაცია სოფელ ბოდბედან სოფელ ბოდბისხევამდე. სარეაბილიტაციო გზის სიგრძეა 5,4. ორივე სოფელი ბოდბე და ბოდბისხევიც მდებარეობს კახეთის რეგიონში სიღნაღის მუნიციპალიტეტში. ეს გზა აკავშირებს სოფლებს ბოდბესა და ბოდბისხევს გამოიყენება სკოლის მოსწავლეების, მიმდებარე სოფლების მოსახლეების მიერ, იგი მნიშვნელოვან სოციალურ ეკონომიკური განვითარების პირობას წარმოადგენს ადგილობრივი და მიმდებარე სოფლებში მცხოვრები მოსახლეობისთვის. ამ გზის აღდგენის შემთხვევაში მარტივად მოხდება მისვლა-მოსვლა დაბა წნორთან რომელიც ფაქტიურად წარმოადგენს რეგიონის სავაჭრო ცენტრს, ასევე გაადვილდება ქ. სიღნაღთან დაკავშირება, რომელიც მნიშვნელოვან ტურისტულ ობიექტს წარმოადგენს. დღეის მდგომარეობით გზა ძლიერ დაზიანებულია, და ხელს უშლის როგორც ტრანსპორტის ასევე ფეხით მოსიარულეთა უსაფრთხო და თავისუფალ (კომფორტულ) გადაადგილებას. ამ ეტაპისთვის სარეაბილიტაციო გზა იწყება სოფ. ბოდბეში ნუკრიანი-ბოდბის (ბოხორი) გზიდან გადასახვევი პკ 0+00-ზე და მთავრდება პკ 53+88 წნორი-ტიბაანის გზის გადაკვეთაზე.

ქვე პროექტი მოიცავს:

- არსებული ასფალტო-ბეტონის საფარის ფრაგმენტების მოხსნას. გზის გვერდულების გაწმენდას არსებული გრუნტისგან და გზის გასხვისების ფარგლებში არსებული ბუჩქნარის გაჩეხვას;
- ეზოებში შესასვლელებთან არსებული დაზიანებული მიწების დემონტაჟს (მათ შორის აზბესტის მიწების, საერთო სიგრძით 119.6 მ);
- მიწის ვაკისის მოწყობას;
- ხელოვნური ნაგებობების მოწყობას: ბეტონის კიუვეტების და ლითონის მიწების მოწყობას;
- გზის საფარის მოწყობას;
- გრუნტის არხების მოწყობას ჩამდინარე წყლებისთვის საერთო სიგრძით 2,925 მ და რ/ზ ღარების მოწყობას საერთო სიგრძით 1,529მ;
- მიერთებებისა და ადგილობრივი შესასვლელების ასევე ეზოში შესასვლელების მოწყობას;
- ბეტონის პარაპეტებისა და ბოძკინტების დაყენებას.

(ა) ზეგავლენის შეფასება

<p>აქვს თუ არა ქვეპროექტს საგრძნობი ზემოქმედება გარემოზე?</p>	<p>ქვე-პროექტს აქვს მოკლევადიანში მცირე ნეგატიური ზეგავლენა, ხოლო გრძელვადიანი პერსპექტივაში მოსალოდნელია დადებითი ზეგავლენა.</p> <p>ძირითადი ზეგავლენა გამოხატული იქნება მშენებლობის პერიოდში, რაც მოიცავს სხვადასხვა ფენების დაგებას, მძიმე ტექნიკის მოძრაობას და ოპერირებას, მასალების მომარაგებას. (ამჟამინდელი მდგომარეობით ხდება მიმდებარე ბუნების სასოფლო სამეურნეო და საკარმიდამო ნაკვეთების მეტად დამტვერვა). აქედან გამოდინარე ზეგავლენა არის დროებითი და უმნიშვნელო (ხმაური, გამონაბოლქვი, სამშენებლო ნარჩენები, სატრანსპორტო საშუალებებზე დროებითი ხელმიუწვდომლობა და ა.შ)</p>
<p>რა არის პროექტის მნიშვნელოვანი სარგებელი და არასასურველი ზეგავლენა გარემოზე?</p>	<p>ქვე-პროექტს ადგილობრივი მოსახლეობისათვის ექნება გრძელვადიანი დადებითი სოციალური ზეგავლენა საცხოვრებელი და სატრანსპორტო პირობების გაუმჯობესებით. ის შეამცირებს არსებულ ნეგატიურ ზეგავლენას , როგორცაა მტვერი, ვიბრაცია, გამონაბოლქვი, ხმაური. მოსალოდნელი ნეგატიური სოციალური ზეგავლენა სავარაუდოდ მოკლე ვადიანი იქნება რაც დამახასიათებელია ურბანულ ლანდშაფტში მცირე და საშუალო მასშტაბის სარეაბილიტაციო სამუშაოებისთვის . იმისათვის რომ შემცირედეს გზის დატვირთვის საშიშროება, გზის გასწვრივ იგეგმება ჩამდინარე წყლების ღარების დამონტაჟება. შემცირდება მგზავრობის დრო 35 წთ-დან 20 წთ-მდე, რაც პირდაპირ დამოკიდებულებაშია საწვავის დანახარჯების შემცირებასთან 30-35%-ით, შესაბამისად შემცირდება გარემოს გამონაბოლქვი მავნე აირებით დაბინძურება, ამასთან ერთად გზის საფარის სათანადო სისწორე უზრუნველყოფს მაქსიმალურ კომფორტსა და უსაფრთხოებას, როგორც ავტოსატრანსპორტო საშუალებათა მოსარგებლეთათვის ისე ქვეითად მოსიარულეთათვის.</p>
<p>შესაძლოა თუ არა რომ ქვე-პროექტს რაიმე მნიშვნელოვანი ზეგავლენა ჰქონდეს ადგილობრივ</p>	<p>არანაირი მიწის შესყიდვა ან ფიზიკური გადაადგილება არ არის მოსალოდნელი.</p>

<p>თემებსა და ზეგავლენის ქვეშ მყოფ პირებზე?</p>	<p>გრძელვადიანი სოციალური ზეგავლენა იქნება სასარგებლო (ადგილობრივი მოსახლეობის საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესება, უკეთესი, უსაფრთხო სატრანსპორტო პირობები და მგზავრობის გაუმჯობესებული შესაძლებლობა)</p> <p>ნეგატიური ზეგავლენა მოკლვე ვადიანია და შეზღუდული სამშენებლო ადგილზე. ის დამოკიდებულია ზემოთარწერილ შესაძლო შემაწუხებელ გარემოებებზე.</p>
---	--

ბ. შემამსუბუქებელი ზომები

<p>რა ალტერნატივები იყო გათვალისწინებული ქვე-პროექტის პროექტირებისთვის ?</p>	<p>რადგანაც ქვე-პროექტი ითვალისწინებს არსებული ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაციას, არ მოხდარა ალტერნატივების გათვალისწინება.</p>
<p>რა სახის შემამსუბუქებელი ზომებია შეთავაზებული?</p>	<p>სამშენებლო ფაზის მოსალოდნელი ნეგატიური ზეგავლენის შემსუბუქება მარტივად არის მოსალოდნელი. კონტრაქტორი პასუხისმგებელია გაიტანოს სამშენებლო ნარჩენები ნებადართულ ადგილზე, გამოიყენოს მხოლოდ ლიცენზირებული კარიერიდან მოპოვებული მასალა, მოახდინოს წყლის და ნიადაგის დაბინძურების პრევენცია.სათანადოდ დაგეგმოს სამუშაოები რათა თავიდან აიცილოს მოსახლეობის სიმშვიდის დარღვევა (ხმაური, გამონაბოლქვი, მტვერი) .</p>
<p>წინა პროექტებიდან მიღებული რა სახის გამოცდილების გაერთიანება მოხდა ქვე-პროექტის დაპროექტებისას?</p>	<p>მგფ-ს დიდი გამოცდილება აქვს სხვადასხვა დონორი ორგანიზაციების მიერ დაფინანსებული ქვე-პროექტების საშუალო და დიდ მასშტაბის გზის და ქუჩების რეაბილიტაციის განხორციელებაში. მსგავსი სხვა წინა პროექტების განხორციელებისას მიღებული გამოცდილებით, პროექტი ითვალისწინებს არა მარტო გზის საფარის რეაბილიტაციას, არამედ ჩამდინარე წყლების ღარების და გაბიონების დამონტაჟებასაც, რომლებიც გაამყარებს გზის მდგრადობას და გაზრდის ექსპლუატაციის პერიოდს.</p>

<p>ქვე-პროექტის მომზადებისას იყვნენ თუ არა ჩართულნი დაინტერესებული თემები და იყო თუ არა მათი ინტერესები და ცოდნა სათანადოდ გათვალისწინებული?</p>	<p>ქვე-პროექტი შემუშავდა მუნიციპალიტეტის მიერ ზემოქმედების ქვეშ მყოფ თემებთან კონსულტაციის საფუძველზე.</p> <p>სარეაბილიტაციო სამუშაოების დაწყებამდე მგფ და ადგილობრივი მუნიციპალიტეტი ორგანიზებას გაუწევს ადგილობრივ მოსახლეობასთან შეხვედრას.</p>
--	--

გ. კლასიფიცირება

მსოფლიო ბანკის უსაფრთხოების (OP4.01) თანახმად პროექტი კლასიფიცირებულია ბ კატეგორიად და საჭიროებს მცირე მშენებლობის და სარეაბილიტაციო მოქმედებების გარემოსდაცვითი მართვის საკონტროლო ჩამონათვის დასრულებას.

სოციალური სკრინინგი

ინფორმაცია სოციალური უსაფრთხოების ზომების სკრინინგის შესახებ		Yes	No
1	ინფორმაცია ქვეპროექტების ობიექტების მფლობელობის და კუთვნილების სტატუსის შესახებ არის ხელმისაწვდომი და სარწმუნო? (სკრინინგი ვერ დასრულდება ზემოხსენებულის მოპოვებამდე)	✓	
2	შეზღუდავს თუ არა პროექტი ხალხისათვის მათი ეკონომიკური რესურსების ხელმისაწვდომობას, როგორცაა მიწა, საძოვრები, წყლის რესურსები, კომუნალური სამსახურები ან სხვა რესურსები, რომელზეც ისინი დამოკიდებულნი არიან?		✓
3	პროექტის შედეგად მოსალოდნელია თუ არა ინდივიდების ან ოჯახების განსახლება, ან არსებობს თუ არა მიწის შესყიდვის საჭიროება (სახელმწიფო ან კერძო, დროებით ან მუდმივად) მშენებლობისათვის?		✓
4	მოჰყვება თუ არა პროექტს შედეგად მოსავლის, ხეხილის და სამეურნეო ინფრასტრუქტურის (როგორცაა ბელეები, ეზოს ტუალეტები და სამზარეულოები) დროებითი ან მუდმივი დაკარგვა?		✓
<p>თუკი ზემოხსენებულ რომელიმე კითხვაზე (გარდა შეკითხვისა 1) პასუხი არის “დიახ”, მაშინ გამოყენებული უნდა იქნას OP/BP 4.12 იძულებითი განსახლება და შემამსუბუქებელი ზომები უნდა განხორციელდეს ამ OP/BP 4.12 და განსახლების პოლიტიკის ჩარჩო დოკუმენტის შესაბამისად</p>			

ნაწილი ა: ზოგადი ინფორმაცია პროექტისა და საპროექტო ტერიტორიის შესახებ

ინსტიტუციონალური და ადმინისტრაციული საკითხები			
ქვეყანა	საქართველო		
პროექტის და სახელება	რეგიონული და ინფრასტრუქტურული განვითარების მეორე პროექტი		
ქვე-პროექტის დასახელება	სიღნაღის მუნიციპალიტეტში სოფლების ბოდბისა და ბოდბისხევის დამაკავშირებელი გზის რეაბილიტაცია		
ქმედებების მოცულობა ქვე-პროექტის ფარგლებში	<ul style="list-style-type: none"> • არსებული ასფალტობეტონის საფარის ფრაგმენტების მოხსნას. გზის გვერდულების გაწმენდას არსებული გრუნტისგან; და გზის გასხვისების ფარგლებში არსებული ბუჩქნარის გაჩეხვას; • ეზოებში შესასვლელებთან არსებული დაზიანებული მილების დემონტაჟს (მათ შორის აზბესტის მილების, საერთო სიგრძით 119.6 მ); • მიწის ვაკისის მოწყობას; • ხელოვნური ნაგებობების მოწყობას: ლითონის კიუვეტების მოწყობას d=0.5მ და d=1.0 მ (საერთო სიგრძე -82,4 მ); ბეტონის სადრენაჟე არხების მოწყობას მეტალის გამოსასვლელით (L=18 მ); • გზის საფარის მოწყობას; (ხრემის და მეტალის საბუძვლის და ასფალტო ბეტონის საფარი (6+4სმ) 33,922 მ² • გრუნტის არხების მოწყობას ჩამდინარე წყლებისთვის საერთო სიგრძით 2,925 მ და რ/ზ ღარების მოწყობას საერთო სიგრძით 1,529მ; • მიერთებებისა და ადგილობრივი შესასვლელების ასევე ეზოში შესასვლელების მოწყობას; • ბეტონის პარაპეტებისა და ბოძკინტების დაყენებას. 		
ინსტიტუციონალური ორგანიზება (მსოფლიო ბანკი)	<p>ჯგუფის ხელმძღვანელი: აჰმედ იაივეიდა, ჯგუფის ხელმძღვანელის მოდაგილე: ქსიაოლან ვანგი</p>	<p>უსაფრთხოების სპეციალისტი: დარეჯან კაპანაძე</p>	
განხორციელების ორგანიზება (მსესხებელი)	<p>განმახორციელებელი ერთეული: მუნიციპალური განვითარების ფონდი</p>	<p>სამუშაოთა ზედამხედველი: (განსასაზღვრავია)</p>	<p>სამუშაოთა კონტრაქტორი: (განსასაზღვრავია)</p>

ვადგილმდებარეობის აღწერა	
ინსტიტუტის დასახელება, რომლის საკუთრების რეაბილიტაციაც არის დაგეგმილი	სიღნაღის მუნიციპალიტეტი
ინსტიტუტის მისამართი, რომლის საკუთრების რეაბილიტაციაც არის დაგეგმილი	სიღნაღი, აღმაშენებელი მოედ. # 2 ტელ: 355232163 ქვე-პროექტის განხორციელების ადგილი მდებარეობს აღმოსავლეთ საქართველოში, სიღნაღის მუნიციპალიტეტში. მდებარეობს თბილისიდან 120 კმ-ში.
ვინ არის მიწის ნაკვეთის მფლობელი? ვინ არის მოსარგებლე (ოფიციალურად/არაოფიციალურად)	მუნიციპალური საკუთრება
ფიზიკური და ბუნებრივი გარემო	<p>სიღნაღის მუნიციპალიტეტის დიდი ნაწილი უჭირავს ივრის ზეგანს, რომელიც აგებულია მესამეული და მეოთხეული ნალექი წყებებით. ტექტონიკურად ხასიათდება ეჟექტური ნაოჭებისა და გასწვრივი შეცოცებებისა და რღვევების ურთიერთშეხამებით. ზეგნის მორფოლოგიურ სახეს ქმნის ტექტოგენური ფორმები - მონოკლინური და ანტიკლუნური მაღლობები დავრცელი პინკლინური ქვაბულები, რომელიც ამოვსებულია მეოთხეული ფხვიერი ნაფენებით. ივრის ზეგანზე არის ეროზიული ფორმებიც- მდინარე ივრის თანამედროვე ხეობა და მთელი რიგი ხევები, ბედლენდები და სხვ.</p> <p>სიღნაღის მუნიციპალიტეტში შემოდის გომბორის ქედის მცირე მონაკვეთი, რომელიც აგებულია ნეოგენური ქვიშაქვებით, კონგლომერატებითა და თიხებით. სამხრეთ-დასავლეთ კალთა დამრეცია, დასერილია მშრალი ხევებით. ჩრდილოეთ-აღმოსავლეთ კალთა კი ციცაბოთ ეშვება ალაზნის ვაკისაკენ. მუნიციპალიტეტის ფარგლებში გომბორის ქედის უმაღლეს მთას ჭოპორტი (1087 მ) წარმოადგენს. მუნიციპალიტეტის ჩრდილო ნაწილი უჭირავს ალაზნის აკუმულაციურ ვაკეს, რომელიც აგებულია მეოთხეული ნალექებით. მუნიციპალიტეტის ფარგლებში ალაზნის ვაკის აბსოლუტური სიმაღლეა 219-იდან 350 მ-მდე. იგი დახრილია ჩრდილოეთ-დასავლეთისაკენ და სამხრეთ აღმოსავლეთისაკენ. ალაზნის ვაკის რელიეფს ართულებს გამოზიდვის კონუსებში ჩაჭრილი მცირე სიღრმის ეროზიული ფორმები.</p> <p>ამ ადგილისთვის დამახასათებელია სუბტროპიკული სემიჰუმიდური, გარდამავალი ზომიერად თბილი სემიარიდულიდან და ზომიერად კონტინენტურისკენ, რომელიც ხასიათდება შედარებით მშრალი ზამთრითა და</p>

	<p>ცხელი ზაფხულით. იანვრის თვის ჰაერის საშუალო ტემპერატურა მცირედ აღემატება 0 გრადუსს უთბილესი თვის (აგვისტო) ტემპერატურა 22,5 გრადუსი. ატმოსფერული ნალექების წლიური რაოდენობა 700მმ-ია. ჯამური რადიაცია 120-130 კკალ/სმ² ; მცენარეული საფარი წარმოდგენილია უროიანი სტეპებით, შიბლიაკით და ტყის დერივატებით, ტყეებში ხარობს შემდეგი ჯიშის ხეები: მუხა წიფელი, რცხილა იფანი, ცაცხვი, ფიჭვი, ტყემალი, შინდი და ა.შ.ამ ტყეებში ბინადრობენ გარეული ცხოველები: მგელი, ტურა, მელა თახვი, თხუნელა, კურდღელი ციყვი და ფრინველები: ტყის ქათამი, შაშვი, ქორი და ა.შ.”</p>
<p>ყმასალების, მათ შორის ინერტული მასალისა და წყლის მიწოდების წყაროების მდებარეობა და დაშორება ქვე-პროექტის განხორციელების ადგილიდან</p>	<p>წყლის მიწოდება მოხდება მუნიციპალური წყალსადენიდან.</p> <p>ქვიშა-ხრემის უახლოესი კარიერი მდებარეობს 25 კმ-ში.</p>
<p>კანონმდებლობა</p>	
<p>ეროვნული და ადგილობრივი კანონმდებლობა და ქვე-პროექტის ქმედებების განხორციელებისათვის საჭირო ნებართვები</p>	<p>მსოფლიო ბანკის პოლიტიკისა და ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების მართვის ჩარჩო დოკუმენტის თანახმად ქვე-პროექტი კლასიფიცირდა, როგორც B კატეგორიის პროექტი.</p> <p>ქვე-პროექტი მიღებულია მუნიციპალური განვითარების ფონდის მიერ. საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად ქვე-პროექტის ფარგლებში დაგეგმილი საქმიანობა არ საჭიროებს გარემოსდაცვით შეფასებას, დამტკიცებას ან ნებართვას. თუმცა ეროვნული კანონმდებლობის თანახმად:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) სამშენებლო მასალები შეძენილი უნდა იქნეს ლიცენზირებული მომწოდებლისაგან; (ii) კონტრაქტორი ვალდებულია აიღოს სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზია ინერტული მასალის მოპოვებისათვის (თუ თავად გადაწყვეტს მოპოვებას, ნაცვლად შეძენისა); (iii) კონტრაქტორი ვალდებულია აიღოს ასფალტის ქარხნის გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა, თუ ასფალტს აწარმოებს თავად (ნაცვლად შეძენისა), ასევე, კონტრაქტორი ვალდებულია მოამზადოს ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურების სტაციონალური წყაროს ინვენტარიზაციის ტექნიკური ანგარიში ბეტონის კვანძისათვის და შეათანხმოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროსთან, თუ ბეტონს აწარმოებს თავად (ნაცვლად შეძენისა); (iv) მიწის სამუშაოების შედეგად წარმოქმნილი ინერტული სამშენებლო ნარჩენები (მოჭრილი მიწა, სედიმენტები) განთავსების ადგილი კონტრაქტორის მიერ წერილობით უნდა შეთანხმდეს სიღნაღის მუნიციპალიტეტის გამგეობასთან;

	<p>(v) ამოღებული აზბესტის მიღები უნდა განთავსდეს შესაბამისი წესების დაცვით უახლოეს მუნიციპალურ ნაგავსაყრელზე კონტრაქტორსა და რეგიონალური განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტროსთან არსებულ შპს „მყარი ნარჩენების მართვის კომპანიას“ შორის ხელშეკრულების და გარემოსდაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროსთან შეთანხმების საფუძველზე.</p> <p>(vi) სამშენებლო ნარჩენები უნდა განთავსდეს უახლოეს მუნიციპალურ ნაგავსაყრელზე კონტრაქტორსა და შპს „მყარი ნარჩენების მართვის კომპანიას“ შორის ხელშეკრულების საფუძველზე.</p> <p>სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზიის (არსებობის შემთხვევაში), ასფალტის ქარხნის გარემოზე ზემოქმედების ნებართვისა და ბეტონის კვანძის ინვენტარიზაციის ტექნიკური ანგარიშის გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროსთან შეთანხმების ასლები თანდართული იქნება გარემოს დაცვის მართვის გეგმაზე, კონტრაქტორის შერჩევის შემდეგ.</p> <p>დაცული უნდა იქნეს GOST და SNIP ნორმები.</p>
საჯარო კონსულტაცია	
სად და როდის ჩატარდა/ჩატარდება საჯარო კონსულტაცია?	გარემოს დაცვის მართვის გეგმა განხილული იქნება ბენეფიციარ თემში სამუშაოების დაწყებამდე.
დანართები	
<p>დანართი 1: ქვე-პროექტის განხორციელების ადგილი და ფოტომასალა</p> <p>დანართი 2: საჯარო კონსულტაციის ოქმი (იქნება თანდართული)</p> <p>დანართი 3: ხელშეკრულება და წერილობითი შეთანხმება სამშენებლო ნარჩენების განთავსებაზე (იქნება თანდართული)</p>	

ნაწილი B: ინფორმაცია გარემოსდაცვითი უსაფრთხოების შესახებ

გარემოსდაცვითი/სოციალური სკრინინგი			
	ქმედება/საკითხი	სტატუსი	შემარბილებელი ღონისძიებები
მოიცავს თუ არა ქვე-პროექტი რომელიმე მითითებულ ქმედებას/საკითხს?	A. შენობის რეაბილიტაცია	☒ დიახ ☐ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილი A
	B. ახალი მშენებლობა	☐ დიახ ☒ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილი A
	C. ნარჩენი წყლების გადამუშავების ინდივიდუალური სისტემა	☐ დიახ ☒ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილი B
	D. ისტორიული შენობ(ებ)ა და რაიონები	☐ დიახ ☒ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილი C
	E. მიწის შექმენა ¹	☐ დიახ ☒ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილი D
	F. საშიში ან ტოქსიკური მასალები ²	☒ დიახ ☐ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილი E
	G. ზემოქმედება ტყეებზე და/ან დაცულ ტერიტორიებზე	☐ დიახ ☒ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილი F
	H. სამედიცინო ნარჩენების დამუშავება/ მენეჯმენტი	☐ დიახ ☒ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილი G
	I. სატრანსპორტო და ფეხით მოსიარულეთა უსაფრთხოება	☒ დიახ ☐ არა	იხ. ქვემოთ ნაწილი H

¹ მიწის შესყიდვა მოიცავს ადამიანთა გადასახლებას, საცხოვრებელი პირობების შეცვლას, კერძო საკუთრებაში არსებული ქონების შელახვას - ეს ეხება მიწებს, რომელიც შექმნილი/გადაცემულია და ამ ქმედებას გააჩნია ზემოქმედება იმ ადამიანებზე, რომლებიც ცხოვრობენ ან/და სახლობენ ან/და აწარმოებენ ბიზნესს (სავაჭრო ერთეულებს) შექმნილ მიწაზე.

² ტოქსიკური/ საშიში მასალები მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება შემდეგი მასალებით: აზბესტი, ტოქსიკური საღებავები, მავნე ზემოქმედების მქონე გამხსნელები, ტყვიის შემცველი საღებავის მოშორება და ა.შ.

ნაწილი C: შემარბილებელი ღონისძიებები

ქმედებები	პარამეტრი	ზემოქმედების შემამცირებელი ღონისძიებები საკონტროლო ჩამონათვალი
<p>0. ზოგადი პირობები</p>	<p>ინფორმირება და უსაფრთხოება</p>	<p>(a) ინფორმაცია დაგეგმილი სამუშაოების შესახებ მიწოდებულია ადგილობრივი სამშენებლო და გარემოს დაცვის ინსპექციებისათვის და თემისათვის;</p> <p>(b) ადგილობრივი მოსახლეობა ინფორმირებულია დაგეგმილი სამუშაოების შესახებ მედიაში და / ან საზოგადოებისათვის ხელმისაწვდომ ადგილებში (სამუშაოების განხორციელების ადგილის ჩათვლით) შესაბამისი შეტყობინების განთავსების გზით;</p> <p>(c) გაცემულია მშენებლობისათვის და/ ან რეაბილიტაციისათვის საჭირო ყველა ნებართვა;</p> <p>(d) კონტრაქტორი აცხადებს ოფიციალურ თანხმობას, რომ სამუშაოები განხორციელდება უსაფრთხო და მოწესრიგებული გზით, მიმდებარე ტერიტორიაზე მოსახლეობასა და გარემოზე მინიმალური ზემოქმედების უზრუნველსაყოფად;</p> <p>(e) მუშათა პირადი დამცავი აღჭურვილობა შესაბამისობაში იქნება საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკასთან (სამუშაოების შესრულების დროს მუშებს უნდა ეხუროთ ჩაფხუტები, საჭიროების შემთხვევაში ეკეთოთ ნიღბები, დამცავი სათვალე, უსაფრთხოების ქამრები და ჩექმები);</p> <p>(f) მუშათა ინფორმირების მიზნით უსაფრთხოების ძირითადი წესები და რეგულირებები განთავსებული უნდა იქნეს შესაბამის მაჩვენებლებზე სამუშაოთა განხორციელების ადგილებზე.</p>
<p>A. ზოგადი სარეაბილიტაციო და / ან სამშენებლო ქმედებები</p>	<p>ჰაერის ხარისხი</p>	<p>(a) ნგრევის შედეგად მიღებული ნამსხვრევების შენახვა უნდა მოხდეს კონტროლირებად ადგილზე და დაინამოს წყლით მტვრის შესამცირებლად;</p> <p>(b) პნევმატური ბურღით ნგრევის პროცესში მტვრის წარმოქმნა და გავრცელება შეზღუდული უნდა იქნეს წყლით დანამვით და/ან მტვრის საწინააღმდეგო ეკრანების გამოყენებით;</p> <p>(c) ნანგრევების დაყრა არ უნდა მოხდეს მიმდებარე ტერიტორიებზე;</p> <p>(d) არ უნდა მოხდეს სამშენებლო ნარჩენების დაწვა;</p> <p>(e) არ უნდა იქნეს ნებადართული სატრანსპორტო საშუალებების და მანქანა-დანადგარების უქმი სვლა;</p> <p>(f) სამშენებლო მასალები/ნარჩენები ტრანსპორტირების დროს უნდა იქნეს დაფარული/დატენიანებული მტვრის წარმოქმნის შემცირების მიზნით.</p>
	<p>ხმაური</p>	<p>(a) ხმაური უნდა შემცირდეს სამუშაოების განხორციელების დროითი ლიმიტების დაწესებით;</p> <p>(b) ოპერირებისას გენერატორების, ჰაერის კომპრესორებისა და სხვა მექანიკური დანადგარების ძრავის საფარები დახურული უნდა იყოს, ამასთან დანადგარები მაქსიმალურად შორს უნდა განთავსდეს საცხოვრებელი ტერიტორიებიდან;</p> <p>(c) სატრანსპორტო საშუალებებმა უნდა იმობრაონ წინასწარ შეთანხმებული მარშრუტით;</p> <p>(d) უნდა განისაზღვროს სატრანსპორტო საშუალებების მოძრაობის მაქსიმალური ნებადართული სიჩქარე;</p> <p>(e) უზრუნველყოფილი უნდა იქნეს სატრანსპორტო საშუალებებისა და მანქანა დანადგარების სათანადო მოვლა და შესაბამისი ტექნიკური კონტროლი;</p> <p>(g) არ უნდა იქნეს ნებადართული სატრანსპორტო საშუალებების და მანქანა-დანადგარების უქმი სვლა; გამოყენებული უნდა იქნეს მაყუჩები.</p>
	<p>წყლის ხარისხი</p>	<p>(a) კონტრაქტორს მოეთხოვება მოაწყოს მასალების დასაწყობების ადგილი, რომელიც დაცული უნდა იქნეს წარეცხვისაგან ძლიერი წვიმის ან დატბორვის დროს წყალგაუმტარი მასალით. გატარებული უნდა იქნეს სედიმენტების კონტროლის ღონისძიებები როგორცაა თივის შეკვრებისა და/ ან ლამის მესერის მოწყობა, რაც ხელს შეუშლის სედიმენტების სამშენებლო ტერიტორიიდან ჩარეცხვას ახლომდებარე წყლის ობიექტში.</p>

		<p>(b) მიწის სამუშაოებისა და ნიადაგისა და გრუნტის დროებითი დასაწყობების ადგილების მოწყობისას მინიმუმამდე უნდა იქნეს შემცირებული წარეცხვის საფრთხე;</p> <p>(c) მანქანა-დანადგარები და სატრანსპორტო საშუალებები უნდა შემოწმდეს რეგულარულად, რათა არ ხდებოდეს ზეთებისა და საწვავის დაღვრა. უნდა ხორციელდებოდეს მანქანა-დანადგარებისა და სატრანსპორტო საშუალებების სათანადო მოვლა, ისე რომ მინიმუმამდე იქნეს შემცირებული დაღვრების საფრთხე. სატრანსპორტო საშუალებების შემოწმება უნდა ხდებოდეს ყოველდღიურად სპეციალურად გამოყოფილ ადგილებში შესაბამისი საფარით და საწრეტით. მანქანების სადგომი და შეკეთების ადგილები დაშორებული უნდა იქნეს წყლის ობიექტიდან მინიმუმ 50 მეტრით.</p> <p>(d) ზეთები, გამხსნელები და საწვავი შენახული უნდა იქნეს გამოყოფილ ადგილებში შესაბამისი საფარით და საწრეტით. სამშენებლო მოედანზე ხელმისაწვდომი უნდა იყოს დაღვრის შემთხვევაში შემკავებელი მასალები (სორბენტები, ქვიშა, ნახერხი).</p> <p>(e) არ უნდა მოხდეს ცემენტის ან ბეტონის ნარჩენების ჩარეცხვა ნებისმიერ წყლის ობიექტში.</p>
	ნარჩენების მართვა	<p>(a) სამშენებლო საქმიანობიდან მოსალოდნელი ყველა მნიშვნელოვანი ტიპის ნარჩენისათვის გამოყოფილი უნდა იქნეს დროებითი და საბოლოო განთავსების ადგილები;</p> <p>(b) ინერტული სამშენებლო ნარჩენები გამოცალკევებული უნდა იქნეს სხვა ნარჩენებისგან (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). ინერტული სამშენებლო ნარჩენების უნდა განთავსდეს სპეციალურად გამოყოფილ ადგილას, ხოლო სხვა სახის ნარჩენები უნდა შეინახოს სპეციალურ კონტეინერებში;</p> <p>(c) უნდა იწარმოებოდეს და ინახებოდეს დოკუმენტაცია ნარჩენების საბოლოო განთავსების თაობაზე, რათა შესაძლებელი იყოს სათანადო მართვის დასაბუთება;</p> <p>(d) შესაძლებელია შესაბამისი ნარჩენების ხელახლა გამოყენება და რეციკლირება (გარდა აზბესტისა).</p>
	გზის გასწვრივ არსებული ხეების დაცვა	<p>a) არ უნდა მოხდეს გზის გასწვრივ არსებული ხეების მოჭრა და უნდა მოხდეს მათი უნებლიე დაზიანებისაგან დაცვა ;</p> <p>b) ღარებზე არსებული ბუჩქნარის და მცენარეების მოჭრა და გატანა წერილობით დადასტურებული უნდა იყოს ადგილობრივი (მუნიციპალური) მმართველი ორგანოს მიერ.</p>
	მასალების მიწოდება	<p>a) გამოყენებული უნდა იქნეს ინერტული მასალის არსებული კარიერები, რომლებზეც გაცემულია შესაბამისი ლიცენზია;</p> <p>b) ინერტული მასალის ახალი კარიერის ამოქმედების შემთხვევაში კონტრაქტორმა უნდა მოიპოვოს შესაბამისი ლიცენზია;</p> <p>c) ინერტული მასალის კარიერი ან მისი გამოყენებული ნაწილი უნდა იქნეს აღდგენილი ან სათანადოდ დახურული თუ ლიცენზიის მოქმედების ვადა ამოწურულია ან ინერტული მასალის მოპოვება დასრულებულია;</p> <p>d) მასალების ტრანსპორტირება არ უნდა მოხდეს პიკის საათებში.</p>
E. ტოქსიკური მასალები	ასბესტის მართვა	<p>(a) ქვე პროექტის სამშენებლო ადგილზე მოთავსებული ასბესტი გარკვევით უნდა აღინიშნოს როგორც სახიფათო მასალა.</p> <p>(b) ასბესტი სათანადოდ უნდა იქნას შენახული და დალუქული;</p> <p>(c) მოშორებამდე ასბესტი დამუშავდება დამასველებელი ხსნარით რათ შემცირდეს ასბესტის მტვრი</p> <p>(d) ასბესტის გატანა უნდა მოხდეს გამოცდილი სპეციალისტების მიერ რომლებიც არჭურვილნი ქნებიან სპეციალური PPE-თი;</p> <p>(e) თუ ასბესტის მასალა ინახება დროებით, ნარჩენები უსაფრთხოდ უნდა იყოს ჰერმეტიკულად დახურული და შესაბამისად აღნიშნული, უსაფრთხოების ზომები მიღებული ქნება სამშენებლო ადგილიდან ნებადაურთველ მოშორებაზე.</p> <p>(f) მოშორებული ასბესტი არ უნდა იქნას ხელახლა გამოყენებული</p>

		<p>(გ) ასბესტის საბოლოოდ განთავსდება უახლოეს ოფიციალურ ნაგავსაყრელზე გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროსა და საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანიის წერილობითი შეთანხმების შესაბამისად.</p>
<p>H სატრანსპორტო საშუალებებისა და ფეხით მოსიარულეთა უსაფრთხოება</p>	<p>სამშენებლო საქმიანობის სახიფათო პიდაპირი ან არაპირდაპირი ზემოქმედება საზოგადოებრივ ტრანსპორტზე და ფეხით მოსიარულეებზე</p>	<p>ეროვნული კანონმდებლობის შესაბამისად კონტრაქტორი უზრუნველყოფს, რომ სამშენებლო ტერიტორია შესაბამისად დაცულია და მშენებლობასთან დაკავშირებული ტრანსპორტის ოპერირება რეგულირებულია. ეს მოიცავს მაგრამ არ არის ლიმიტირებული შემდეგით:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ განთავსებული უნდა იქნეს მოძრაობის გამაფრთხილებელი ნიშნები, ბარიერები და ტრანსპორტის მარშრუტის ცვლილების ნიშნები. საზოგადოება გაფრთხილებული უნდა იყოს ყველა შესაძლო საშიშროების შესახებ; ▪ უნდა ჩამოყალიბდეს მოძრაობის მართვის სისტემა და ჩატარდეს თანამშრომელთა ტრენინგი, განსაკუთრებით ტერიტორიაზე შესვლასა და ტერიტორიის მახლობლად მძიმე ტექნიკის გადაადგილების შესახებ. ფეხით მოსიარულეთათვის უნდა მოეწყოს უსაფრთხო გადასასვლელები იმ ადგილებში, სადაც მოძრაობს სამშენებლო ტექნიკა; ▪ სამუშაო საათები შესაბამისობაში უნდა იქნეს მოყვანილი ადგილობრივი ტრანსპორტის მოძრაობის განრიგთან, მაგ: ინტენსიური გადაზიდვები არ უნდა განხორციელდეს საზოგადოებრივი ტრანსპორტის ინტენსიური მოძრაობის პერიოდში ან მსხვილფეხა პირუტყვის გადაადგილების საათებში; ▪ ტრანსპორტის მოძრაობა უნდა იმართებოდეს დატრენინგებული თანამშრომლების მიერ; ▪ გზის რეაბილიტაციის სამუშაოების დროს უზრუნველყოფილი უნდა იქნეს ფეხითმოსიარულეთა უსაფრთხო მოსვლა მაღაზიებთან, საცხოვრებელ სახლებთან; ▪ სარემონტო სამუშაოების მიმდინარეობისას, თუკი შენობები არ იხურება საზოგადოებისათვის, ოფისის შენობებთან, მაღაზიებთან და საცხოვრებელ შენობებთან უსაფრთხო და უწყვეტი მისვლის უზრუნველყოფა; ▪ მოწყობილი უნდა იქნეს სიჩქარის შემზღუდავი ბარიერები და განთავსდეს შესაბამისი გამაფრთხილებელი ნიშნები (ვიწრო გზა) ადგილობრივ საპატრულო პოლიციასთან შეთანხმებით.

PART D: მონიტორინგის გეგმა

ქმედება	რა პარამეტრის მონიტორინგი ხდება?	სად ტარდება მონიტორინგი	როგორ უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი	როდის რა სიხშირით/ პერიოდულობით უნდა განხორციელდეს მონიტორინგი?	რატომ ხდება პარამეტრის მონიტორინგი	ვინ არის პასუხისმგებელი მონიტორინგზე?
სამშენებლო ფაზა						
სამშენებლო მასალების მიწოდება	სამშენებლო მასალების შექმნა მხოლოდ ოფიციალურად დარეგისტრირებული მომწოდებლებისაგან	მომწოდებლის ოფისში, ან საწყობში	დოკუმენტების შემოწმება	მოწოდების კონტრაქტების გაფორმებისას	ინფრასტრუქტურის ტექნიკური მდგრადობის და უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მიზნით	მგფ, მშენებლობის ზედამხედველი
სამშენებლო მასალების და ნარჩენების ტრანსპორტირება; სამშენებლო მექანიზმების გადაადგილება	სატრანსპორტო საშუალებების და მექანიზმების ტექნიკური მდგომარეობა; სამშენებლო მასალებისა და ნარჩენების გადაზიდვა დახურული მანქანებით; ტრანსპორტირებისათვის განკუთვნილი დროისა მარშრუტების დაცვა.	სამშენებლო ტერიტორია	ინსპექტირება	გაუფრთხილებელი ინსპექტირება როგორც სამუშაო, ასევე არა სამუშაო საათებში	მიწისა და ჰაერის ემისიებით დაბინძურების შემცირება; ხმაურით და ვიბრაციით ადგილობრივი მოსახლეობის შეწუხების შეზღუდვა; ტრანსპორტის მოძრაობის დარღვევის მინიმუმამდე შემცირება.	მგფ, მშენებლობის ზედამხედველი, საპატრულო პოლიცია

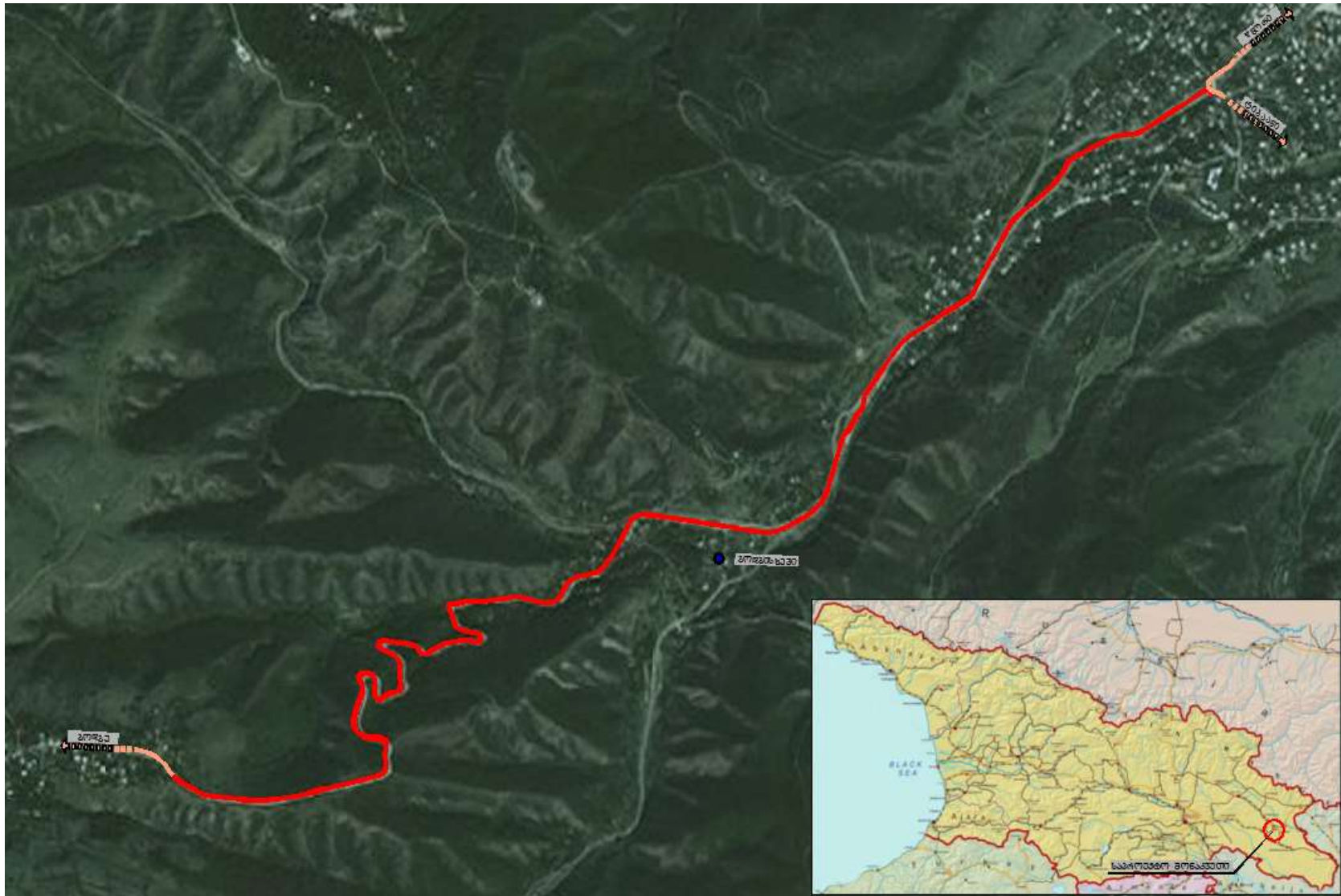
<p>მიწის სამუშაოები</p>	<p>ამოღებული გრუნტის დროებითი დასაწყობება წინასწარ განსაზღვრულ და შეთანხმებულ ტერიტორიებზე;</p> <p>ამოღებული გრუნტის უკუჩაყრა და/ან განთავსება ოფიციალურად გამოყოფილ ტერიტორიებზე;</p> <p>შემთხვევითი აღმოჩენების შემთხვევაში, სამუშაოების დაუწყონებლივი შეწყვეტა, კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროს ინფორმირება და სამუშაოების განახლება მხოლოდ სამინისტროსგან წერილობითი თანხმობის მიღების შემდეგ.</p>	<p>სამშენებლო ტერიტორია</p>	<p>ინსპექტირება</p>	<p>მიწის სამუშაოების მიმდინარეობის დროს</p>	<p>სამშენებლო და მისი მიმდებარე ტერიტორიის სამშენებლო ნარჩენებით დაბინძურების თავიდან აცილება</p> <p>ფიზიკური და კულტურული რესურსების დაზიანების და დაკარგვის თავიდან აცილება</p>	<p>მგფ, მშენებლობის ზედამხედველი</p>
<p>ინერტული მასალების წყარო</p>	<p>მასალების შექმნა არსებული, ლიცენზირებული მომწოდებლებისაგან, თუ ეს შესაძლებელია;</p> <p>სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზიის მიღება კონტრაქტორის მიერ და ლიცენზიის პირობების მკაცრი დაცვა;</p> <p>კარიერების დაყოფა ტერასებად, დამუშავებული ადგილების რეაბილიტაცია</p>	<p>ინერტული მასალის კარიერები</p>	<p>დოკუმენტების ა და სამუშაოების ინსპექტირება</p>	<p>ინერტული მასალის მოპოვების პერიოდში</p>	<p>ეროზიის შემცირება და ეკოსისტემებისა და ლანდშაფტების დეგრადირების მინიმიზაცია;</p> <p>სედიმენტებით წყლის დაბინძურების, ასევე ჰიდრობიონტთა საარსებო პირობების დარღვევის შემცირება.</p>	<p>მგფ, მშენებლობის ზედამხედველი</p>

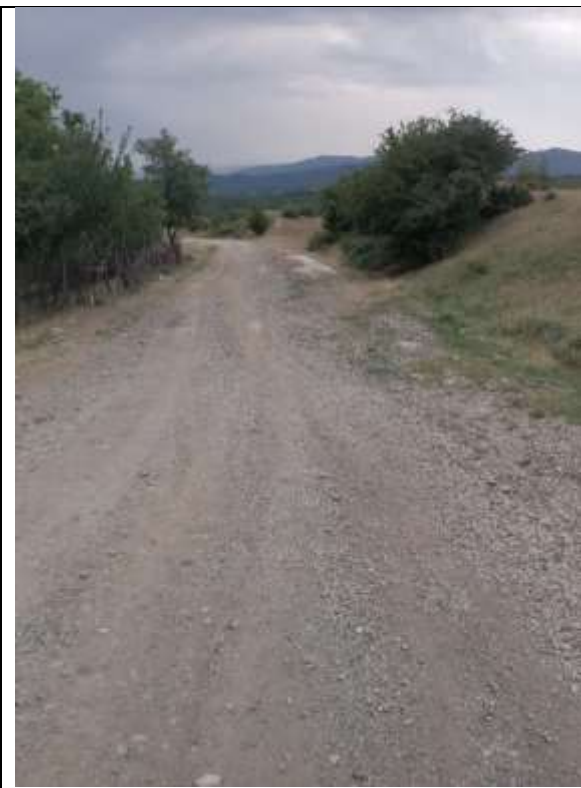
	<p>და ლანდშაფტთან ჰარმონიზება;</p> <p>მდინარეში ქვიშა-ხრეშის მოპოვება წყლის ნაკადის გარეთ, დამცავი ბარიერების მოწყობა ექსკავაციის ადგილსა და წყლის ნაკადს შორის. დაუშვებელია მანქანების შესვლა წყლის ნაკადში.</p>					
სამშენებლო ნარჩენების წარმოქმნა	<p>სამშენებლო ნარჩენების დროებითი შენახვა სპეციალურად გამოყოფილ ადგილებში;</p> <p>ნარჩენების დროული განთავსება ოფიციალურად გამოყოფილ ადგილებში.</p>	<p>სამშენებლო ტერიტორია;</p> <p>ნარჩენების განთავსების ტერიტორია</p>	ინსპექტირება	პერიოდულად მშენებლობის პროცესში და პრეტენზიების შემთხვევაში	სამშენებლო და მის მეზობლად მდებარე ტერიტორიების მყარი ნარჩენებისაგან დაბინძურების თავიდან აცილება	მგფ, მშენებლობის ზედამხედველი
სახიფათო ნარჩენების წარმოქმნა	<p>აზბესტის შემცველი მილების დანამვა ამოღებისა და დროებითი დასაწყობების დროს მანამ სანამ მოხდება მათი გადატანა.</p> <p>სპეციალურად გამოყოფილ გადახურულ ადგილებზე აზბესტის შემცველი ნარჩენების დროებითი დასაწყობება-შენახვა</p>	სამშენებლო ტერიტორია;	ინსპექტირება	სამუშაოს პროცესში მოულოდნელი დაუგეგმავი შემოწმება	მუშაობის პროცესში უბედური შემთხვევებისა და საფრთხის თავიდან აცილება	მგფ, მშენებლობის ზედამხედველი
ტრანსპორტის მოძრაობის დარღვევა და ფეხით მოსიარულეთა მიმოსვლის შეზღუდვა	<p>სატრანსპორტო მოძრაობის შეზღუდვის/მოძრაობის მიმართულების შეცვლის ნიშნების განთავსება;</p> <p>სამშენებლო მასალებისა და ნარჩენების დროებითი</p>	სამშენებლო და მიმდებარე ტერიტორიები	ინსპექტირება	სამშენებლო სამუშაოების პერიოდში	სატრანსპორტო შემთხვევების თავიდან აცილება	მგფ, მშენებლობის ზედამხედველი

	განთავსება ისე, რომ თავიდან იქნას აცილებული სატრანსპორტო საცობები მისასვლელ გზებზე.					
მუშების ჯანმრთელობა და უსაფრთხოება	<p>მუშების ფორმებით და ინდივიდუალური დაცვის საშუალებებით აღჭურვა;</p> <p>მუშების და პერსონალის ინფორმირება მექანიზმებთან/აღჭურვილობასთან მუშაობისას ინდივიდუალური უსაფრთხოების წესების და ინსტრუქციების შესახებ და ასევე აღნიშნული წესები/ინსტრუქციების მკაცრი დაცვა</p>	სამშენებლო ტერიტორია	ინსპექტირება	გაუფრთხიელებელი შემოწმება სამუშაოების მსვლელობისას	უბედური შემთხვევების თავიდან აცილება	მგფ, მშენებლობის ზედამხედველი
საოპერაციო ფაზა						
რეზილიტირებული გზის მოვლა	<p>სიჩქარის შემზღვევადი ბარიერების და საგზაო ნიშნების მოვლა-შენარჩუნება;</p> <p>გზის შეკეთების სამუშაოების წარმოებისას შესაბამისი მონაკვეთების მონიშვნა;</p>	რეზილიტირებული გზა	ინსპექტირება	მოვლა-შენარჩუნების სამუშაოების წარმოების დროს	საგზაო უბედური შემთხვევებისა და მოძრაობის შეფერხების თავიდან აცილება	სიღნაღის მუნიციპალიტეტი

	გზის შეკეთების სამუშაოების შედეგად წარმოქმნილი ასფალტის და სხვა ნარჩენების განთავსება გამოყოფილ ნაგავსაყრელზე.					
--	---	--	--	--	--	--

დანართი 1: გზის რუკა და ფოტოები

დანართი 2. საჯარო კონსულტაციის ოქმი

დანართი 3. ხელშეკრულება/შეთანხმება სამშენებლო ნარჩენების განთავსებაზე